

Fredrikke

Organ for FoU-publikasjoner - Høgskolen i Nesna

The School Reform – 2006: Knowledge Promotion

A critical view

Den norske skolereformen – 2006: Kunnskapsløftet

Et kritisk perspektiv

Harald Nilsen

Pris kr. 30,-
ISBN 978-82-7569-156-7
ISSN 1501-6889

2007, nr. 3

HØGSKOLEN I NESNA

Fredrikke – Organ for FoU-publikasjoner – Høgskolen i Nesna

Fredrikke er en skriftserie for mindre omfangsrige rapporter, artikler o.a som produseres blant personalet ved Høgskolen i Nesna. Skriftserien er også åpen for arbeider fra høgskolens øvingslærere og studenter.

Hovedmålet for skriftserien er ekstern publisering av Høgskolen i Nesnas FoU-virksomhet. Høgskolen har ikke redaksjonelt ansvar for det faglige innholdet.

Redaksjon

Hovedbibliotekar

Trykk

Høgskolen i Nesna

Omslag

Grafisk design: Agnieszka B. Jarvoll

Trykk: Offset Nord, Bodø

Opplag

Etter behov

Adresse

Høgskolen i Nesna

8701 NESNA

Tlf.: 75 05 78 00 (sentralbord)

Fax: 75 05 79 00

E-postmottak: ninfo@hinesna.no

Førord

Det første bidraget i dette heftet er manus til et såkalt ”key note speech” – det vil si hovedforedrag - på en internasjonal konferanse ved Silesia Universitet, Katowice Polen, 25. – 26. september-2006. To andre hovedforedrag var fra Tyskland og Storbritannia. Konferansens overordnede tema var: *Education in the Society based on the Knowledge – Ambiguity of Educational , Social and Cultural reality.*

Som det går fram av tittelen på foredraget er det ikke bare en beskrivende presentasjon av innholdet i skolereformen, men et kritisk blikk på. I det ligger at etter min mening vil det være tydelig sprik mellom reformens målsettinger og den skolehverdagen den skal representere. Foredraget er senere redigert til artikkelform og trykt i tidsskriftet *The New Educational Review* – 2006, no. 5-6 (red. S. Juszczuk).

Det andre bidraget er en revidert og forkortet utgave av foredraget, og nå skrevet på norsk.

Refleksjoner som gjelder den nye skolereformen *Kunnskapsløftet*, bør være interessant lesning for fagpersoner innen skolearenaen, og nyttig lesning særlig for studenter som utdanner seg til lærere.

Høgskolen i Nesna, 01. april – 2007.

Harald Nilsen

Speaker: Harald Nilsen, Nesna University/College

School for the future: a critical view on the Norwegian School Reform, 2006, “Knowledge Promotion”.

Key lecture held at the International Scientific Conference, University of Silesia, KATOWICE, 25. – 26. September – 2006.

Dear conference participants: Norway is a small country outside the centre of Europe. Nevertheless I believe that we share a common European culture. Furthermore I hope that school and humans that function in school, mostly all the pupils, are an important common concern. This presentation will invite you, dear audience to see the world and school from the child’s perspective. We must remember that it is pupils who have the most experience with being pupils. In Norway we have a saying that it is the person wearing the shoes who knows best where it pinches.

My presentation deals with the relationship between the recent *Norwegian Reform 2006*, “Knowledge Promotion,” and the people that are most affected by the reform, namely the pupils. As mentioned, it is the pupils who have the most experience with being pupils, and therefore the most important knowledge about school, and the closest we can come towards truth about school is to be found in the pupils or in the people who try to adopt the pupils’ perspective. In a newspaper interview (*GD*, i.e. *Gudbrandsdølen/Dagningen*, 02.02.2006), one pupil describes his good school: “In our class opinions of the pupils are heard and being taken seriously. We are permitted to have something to say when it comes to teaching plans.” Two girls state in a newspaper interview¹ that “the teacher *saw* each of us” and the girls appeal to all teachers to think about saying something that refers to the daily life of young people. Here we see which “face” pupils want the school to show them. Pupils will be “seen”, they will be seen for what they are and they want to be heard with their opinions, that means which values pupils ask for: *they want to be taken seriously*. All pupils should be taken seriously, all pupils should be seen, and all pupils should have something to say!

This individual respectful perspective is documented in a new book edited by Elzbieta Perzycka: *Nauczyciel jutra* , and I name the book of mr. J. B. Johansen at Nesna College:

¹ The national newspaper *Aftenposten* 01.04.06. Made reference to, too, in *GD*, 19.06-2006

“*Upbringing, growth and socialization in educational contexts*”, and a book edited by E Djuliman and H. Nilsen: *The Child, the Teacher and the School*.²

The school markets a set of values — the school shall represent a community of values for a whole nation, a community in a global, multicultural society. However, in the struggle for a value community the school presents itself with different “faces,” and therefore we may well ask: *what faces, what values, what “voices”?*

Inspired by the philosopher and literary critic Mikhail Bakhtin and his dialogism one could say that the Norwegian school reform as well as all School Reform in general have been realized in a dialogue between many voices; voices of earlier experiences of school and learning, voices from contemporary demands, and voices that refer to the future: *what kind of human beings will a future world need? Which values shall a school promote? Which view of humanity?*

In fact there is not just one school but many, and schools are not static but constantly move in a dynamic, socio-cultural network. The school that presents itself in such dynamic multitude of “faces” and of values should ask for a *common base of values*.

Irshad Manji, guest speaker at Yale Univ. reflects about the connection between individual and society, and asks whether the reality of our culture could make the individual invisible; she says:

What the world needs is more of individuality(...) Individuality means “I am I, and society benefits from my being unique.” We must remember that the universal aspect in human rights is the value of the individual (...). We must not empty the world of individual creativity, of individual dynamism, of cultural diversity. (Ny Tid, June 23-29, 2006)

This quote gives input to the questions about values of society and values of school to day?

The new reform “Knowledge Promotion” puts a clearer focus on basic knowledge, clearer knowledge aims, clearer assessment and better monitoring of whether the aims have been reached. This means that *the hard world of adult reality* is transported into the school and the live of children. The school presents itself with the clear signal of instrumentalism,

² This book will be printed in Serbian/Croatian 2007.

which means it should prepare children for the life of adult. *And which adult world should school prepare for?*

The Norwegian professor Blakar (*GD* 11.03.2006) analyzes how language can function as an indicator for a society's values. According to Blakar language unveils the constant rivalry between different values. Solidarity, care, togetherness, a sense of belonging and community are replaced with buying and selling, greed, egocentricity, money and power, career, status, time constraints, and stress. An economic way of thinking is spreading globally, and he calls the new world order *life's shopping center*. In such a situation there is too much individualism and loneliness, and too little solidarity and community, Blakar claims.

The educator and author I. Eidsvåg warns against a materialistic world view in his book *The Teacher* (2000). Children have become consumers in a market where the shelves are constantly lowered. Money gains a more and more important role in the life of children. Will individual interests and self-centeredness lead to a loss of community value, Eidsvåg asks. In a debate (*GD*, 30.06.2006) Eidsvåg warns against the market fundamentalism that reduces human beings to *egocentric hunters of happiness*.

The Danish child psychiatrist Zlotnik³ expresses a similar warning: *Our modern lifestyle is damaging for children, and modern media is engaged in a carpet bombing against which children have no defense. The influence of television, advertising, and other media floods uncritical into the children and create restlessness and unfocused, hyperactive and unhappy children*, Zlotnik claims.

These descriptions of trends in society and school give rise to the question: REFORM 2006 – is that reform an answer to reality? Should school reform adapt to reality? or should school struggle to change reality. Or we should ask more precise: Is Reform 2006 the answer to society's demands or does it address the rights of school children?

Does the reform answer the right of children to be children? Is school a mirror of the forces of society, competition, career hunting, individualism, the survival of the fittest, or should school attempt to influence social development by promoting values such as community and cooperation, individuality in preference to individualism, creativity in preference to uniformity, solidarity in preference to egocentrism?

³ Made reference to in: I. Eidsvåg - 2000

The question turns up again: *Should not children in school be granted more time to experience what it means to be children?* Children do not ask for quality time, according to the psychiatrist Zlotnik, children ask for a *good time* and a *lot of time* that allows them to be children.⁴ The 1989 children's convention of the United Nations declares that children are independent individuals with their own rights. The school reform creates the impression that children in school shall have rich individual possibilities. In reality, however, school does not – in my mind - function according to the premises of the pupils. Our school is a school of adult premises, and it is a hard reality that children are supposed to prepare themselves for.

My statement brings my talk to the description of School as a marketplace - ***you count if you can count!***

Society demands knowledge and abilities, facts that can be measured and that provide a proof of quality of the pupils. The minister of education points out the necessity of national standardized tests and grades that can separate good pupils from regular and weak ones, tests that can compare the Norwegian school system to other European countries, especially to the ones that are culturally close.⁵ Newspapers rank schools on a scale from 1 to 10, and base their ranking on the grades of the pupils. Society includes school into a value community that rewards “smartness” in a narrow range of subjects, the so-called “basic subjects.” The reform implements a view of values and humanity that rewards pupils that are good in academic subjects, a view that rewards knowledge that can be tested, where *you count if you can count*.

I agree with Eidsvåg who states that the educational society has become a merciless one for the many who do not reach its aims. According to Eidsvåg it becomes more and more obvious that school is becoming a department of a market society that aims at preparing for the forces of the market economy, for a *globalized competitive society* where the winners are the model. School more and more demands knowledge that can be tested and less and less values that can be linked to quality of life.

Suggesting that school is intended mostly for theoretical skillness, intended for winners as models, I go further to introduce my notion on school and adapted teaching.

⁴ Reported in Eidsvåg - 2000

⁵ The Minister of Education in *GD* 28.03-2006 and the Directorate of Education in *Dagbladet*, 08.05-2006 about national criterions of Evaluation.

ADAPTED TEACHING - dream or reality?

The School Reform 2006 expresses clearly that school should provide adapted teaching. Generally and ideally the point of “adapted teaching” is that the school plans should be adapted to individual abilities, gifts, and possibilities. Adapted teaching furthermore should include an aspect of safety for the individual and provide meaning, identity, enjoyment, and a sense of belonging; “adapted” should mean, according to Eidsvåg, *a community of diversity*. Eidsvåg goes on to say that today’s school is marked by one-dimensional and schematic thinking, a lack of differentiation, and he demands an answer to the question of *what is the aim of school?*

In Evaluation Report-2003, professor Haug claims that school reality today is marked by a lack of adapted teaching:

[...] we have a school that is little sensitive to variation, heterogeneity, multiplicity, deviation from the norm, colorfulness, what is different and unknown. The school would appear to be strongest and best for those who fit into the pattern that the school has established over the years. The school has created a norm for what is required. Those who cannot accept the school as it is meet difficulties.

A new report 2006 specifies that the losers of the Norwegian school system are pupils who need adapted teaching.⁶

The focus in the question of adaptation is: *how should school be?* The 10th grade pupil Kristoffer states in a newspaper interview that “variation” and differentiation would provide a better learning environment and a less boring school. A recent radio report shows that half of the teachers lack the competency to adapt their teaching and claims that teachers use one-sided teaching methods. The same claim is made by the leader of a pupil’s organization who argues that the lack of motivation and challenge is caused by one-sided and uniform teaching methods in a school that is adapted to an average pupil that does not exist: “school must take seriously the fact that all pupils are different” (in the newspaper *Dagbladet*, 19.06.2006) The editor of a national newspaper points out that today’s school suffers from a kind of prestige syndrome, meaning that individual choice is being replaced by the school’s narrow choice of values that focus on knowledge in basic subjects and that individual choice has to submit to

⁶ Netaddress: http://www.riksrevisjonen.no/Aktuelt/Pressemeldinger/Pressemelding_Dok_3_10_2005_2006.htm
Referred to in *Aftenposten*, 29.06-2006.

the expectations of school and parents. School and society as a whole deprives children of the right and value of being children. The prestige thinking of the adult world deprives children and youth of the possibility of reflection and of making a choice of what they think is meaningful in life. Apropos choice and values: let us quote from a debate in the newspaper *Dagbladet* (June 2006):

The problems of young people today are caused by the media society in which we participate and which stresses values such as career, money, power, and looks. It is not easy to grow up and become a part of all that. There is a chaos of possibilities, and young people are told that they have to choose. Choose what? The demand for effectiveness presents the greatest threat of our times. Many drop out of the running and feel to be excluded.

I believe that the reality at school as experienced by children is similar to the reality outside school. The Reform 2006 creates the impression that it represents a school of possibilities marked by adapted teaching, adapting learning environments and processes, cooperation, engagement, challenge, stimulation of curiosity and critical thinking, and the stimulation towards a conscious choice of values.

However, I do not believe that school in reality provides enough *time* for individual development, reflection, and choice of values that could *reinforce the identity of young people as genuine individuals*. Even though school is a cultural institution that is numerically dominated by children, this institution is run by adults who are under the pressure of global forces that demand measurable knowledge and abilities that allows the nation to compete for economic values, for measurable results, for advertising, and for being the “best” of all and the “best” of everything. *You count if you can count.*

In a recent TV-report a 10th grader states that “*indifference* is the most significant threat for the world of today.” The pupil mentions engagement for the environment, in particular global engagement. Eidsvåg reminds us that today’s children belong to the first global generation and asks for answer to new challenges as opposite to indifference.

Young peoples request for engagement give rise to the teachers’ role as teacher?

My colleague Granum with his 30 year experiences as a teacher explains that all education and learning—must be based in action strategies between teacher and pupils. He talks with conviction about dialogic space, conversations, about including classroom community that

give raise to curiosity and independent reflection. And, Granum claims, school and the classroom must be a place where pupils feel safe and have a sense of belonging.

My speech comes to ending, *and we ask for a common platform for values – do we have it?* I want to come back to the initial question and repeat the voice of school-boy Kristoffer saying: “the best thing in school is that *the pupils’ opinion is heard and taken seriously*”. Which opinions and which seriousness does he refer to? What would happen if pupils had more choices? It is a truism that school does not follow natural law but develops according to *choices* - many choices, and the question to be asked is *what* one can choose and *who* can or should choose.

” Eidsvåg talks about *readiness for the future* and says that school in our century must answer the following two questions: (i) *what should be our best interest* and (ii) *how can we train to live with differences?* (co-existence or no existence, according to Piet Hein). Of course, school should promote subject knowledge, but not exclusively. First of all school should promote personal initiative and individuality in contrast to uniformity, school should promote actions in contrast to indifference, and pupils should take the initiative rather than being passive consumers— *to bring back the individual*, as Irshad Manji tells us.⁷ Most of all we should listen to the voices of the school boys and girls who tell that *the teacher saw us and heard us- We want to be taken seriously*.

Dear conference participants, thank you for listening; the dream of this conference should be to reach further than just creating many thousand words that will be forgotten over time: it should lead to action. And - let us define the common platform of value, that should be the *wellbeing of our children and youth!*

⁷ Cf. Lillemyr, O. F. 2003: ”Status of Knowledge in School Reform 97 – Synthesis Report, mainly the period 1985-1999.”

The Base of Documents

Authors

Eidsvåg, I. 2000: *LÆREREN. Betragtninger om kjærlighetens gjerninger*. Cappelen. Oslo.

Haug, P. 2003: The evaluation of Reform 97: key findings. Research report.

Lillemyr, O. F. 2003: "Kunnskapsstatus reform 97- med vekt på tidsrommet 1985-1999." Synteserapport.

KULTUR FOR LÆRING. Utdrag fra St.meld. nr. 30 (2003-2004). Utdannings- og Forskningsdepartementet. Også i engelsk versjon ("White Paper")

KUNNSKAPSLØFTET. – reforma i grunnskolen og den vidaregåande opplæringa. Utdannings- og Forskningsdepartementet.

Nilsen, H. 2004A: "Språkforsker ut mot Clemet". *Rana Blad*, 31.01. og: "Nasjonale prøver- uniformering eller mangfold?", *Rana Blad*, 20.03.

Nilsen, H. 2004B: "Clemet-skolen skaper tapere." *VG*. 16.03.

Nilsen, H. 2004C: "Skeptisk til elevtestene." *Avisa Nordland*. 10.12.

Nilsen, H. 2004D: "Forsker frykter testhysteri." *Helgelands Blad*, 13.-14.12

Nilsen, H. 2005A: "Hva sa de? Lærere og elever om de nasjonale prøvene,..." I: Monsen, L. (red.): *Nasjonale prøver – veivalg og utviklingsmuligheter*. Konferanserapport. Lillehammer, 8.-9.februar.

Nilsen, H. 2005B: "Szkoła norweska dnia dzisiejszego. Krytyczne spojrzenie na testowanie umiejętności rozumienia tekstu." In: *Edukacja informacyjna*. (pod redakcją): Wenty, K & Perzyckiej. Szczecin.

Norberg, P. F. -1998: *Bedre norskopplæring. Rapport*. Norsk Voksenpedagogisk forskningsinstitutt. Trondheim.

Newspapers

Aftenposten, Oslo, 01.04-2006; 29.06-2006.

Avisa NORDLAND, Bodø 10.12 - 2004

Dagbladet, Oslo, 08.05-2006; 03.06-2006; 07.06-2006; 19.06-2006; 26.06-2006.

GD (Gudbrandsdølen/Dagningen), Lillehammer, 02.02-2006; 11.03-2006; 15.03-2006; 28.03-2006; 10.06-2006; 19.06-2006; 29.06-2006; 30.06-2006.

Helgelands Blad, Mosjøen, 13-14.12.2004

Ny Tid, Oslo, Ukeavis, no. 24, 23.-29.06-2006

Rana Blad, Mo i Rana, 31.01.2004; 20.03.2004

VG, Oslo, 16.03.2004

Radio/TV: 15.03.2006

Talk with:

Berntsen, K. konsulent (in-service teacher training)
Granum, O. adjunkt, grunnskole.

Net addresses:

RIKSREVISJONEN (Evalueringsrapport):

http://www.riksrevisjonen.no/Aktuelt/Pressemeldinger/Pressemelding_Dok_3_10_2005_2006.htm (pressemelding også i engelsk)

www.kunnskapsloftet.no (norsk og engelsk)

www.skolenettet.no

www.utdanningsdirektoratet.no (norsk og engelsk)

Skole for fremtiden: et kritisk blikk på den nye skolereformen - 2006;

”Kunnskapsløftet”.

Sammendrag av innlegg på: The International Scientific Conference, University of Silesia, KATOWICE (Polen), 25. – 26. september – 2006.

Skolen – et verdifellesskap med mange ansikt?

Foredraget gir et perspektiv på hvilke verdier som synes å være dominante i dagens samfunn, og stiller spørsmål om den nye Skolereformen 2006, ”Kunnskapsløftet” er et svar på samfunnsutviklingen. I avisen *GD* (02.02.2006) uttaler elever seg om hva som kjennetegner den ”gode” skolen: ”Elevenes meninger må bli hørt og tatt på alvor”. ”Lærerne må gi oss medbestemmelse i vår skolehverdag”, ”å bli sett og hørt og tatt på alvor er det viktigste av alt”, mener elevene. Dermed har elevene latt seg høre med *sine* verdier – *eleven i sentrum*. Hvor er så skolens ståsted, hva kan sies om skolens verdisyn?

Den nye, norske skolereformen har blitt utformet i dialog med mange stemmer: *Hvilke mennesker er det verden vil få bruk for? Hvilke verdier skal skolen satse på? Hvilket menneskesyn?* I forhold til disse spørsmålene framstår skolen med mange ”ansikt”. Det finnes liksom ikke bare én, men mange skoler. Reform 2006 presenterer den imaginære ”ønskeskolen”, en virtuell idealskole. Vi har også en medieskapt skole som artikuleres gjennom TV, aviser og andre nyhetskilder, og vi har skolen som presenteres i forskningsrapporter, i artikler og på faglige konferanser. I dette mangfoldsbildet må vi leite etter den faktiske skolen – den skolehverdagen som elever og lærere erfarer hver dag. Skolen i et dynamisk mangfold der en leiter etter et ståsted – et verdisyn å styre etter. Dette sammendraget gir et syn på hvilke verdier som er framtreddende i samfunnet generelt både nasjonalt og globalt, og stiller spørsmål om hvordan den nye skolereformen forholder seg til samfunnsutviklingen generelt. I sammendraget drøftes også forholdet mellom reformens *intensjoner* og *barns egenart* som barn. Irshad Manji⁸ spør om vi ser en kulturel relativisme som usynliggjør individet og individets egenart.

⁸ Irshad Manji er gjesteforeleser ved Yale University

Det verden trenger mer av er individualitet som ikke må forveksles med individualisme, sier hun. Individualitet betyr "jeg er meg selv, og samfunnet tjener på at jeg er unik". Vi må huske på at det universelle i Menneskerettighetene er individets verdighet, ikke kulturens hellighet. Vi må ikke tømme verden for individuell kreativitet, for individuell dynamikk, for kulturelt mangfold.
(Ny Tid, 23-29.06.2006).

Skolens verdisyn - og samfunnets?

Skolen overordnede mål har alltid vært en forberedelse til en voksenverden. *Og hvilken voksenverden er det skolen skal forberede for?* Professor R. M. Blakar sier: Solidaritet, omtanke, samhold, tilhørighet og fellesskap, plikt er blitt erstattet med kjøp og salg, grådighetskultur, egosentrisitet, penger og makt, karriere, status, tidsklemme, stress. En økonomisk tenkemåte er på vei å spre seg globalt, sier han, og kaller verdensordningen som "livets kjøpesenter". I en slik situasjon blir det for mye individualisme og ensomhet, mener professoren (i *GD* 11.03.2006). Samfunnsviter G. Forr sier at "vi lever i en tid da pengene er fremste mål på suksess og rang i samfunnet" (*Dagbladet* 03.06.2006). Pedagog og forfatter I. Eidsvåg advarer mot en materialistisk verdenstenking i sin bok *LÆREREN. Betragtninger om kjærlighetens gjerninger* (2000). Barna er blitt forbrukere på et marked der hyllene monteres stadig lavere. Pengene får stadig større plass i de unges liv. I et debattinnlegg i *GD* 30.06.2006 advarer Eidsvåg mot den markeds-fundamentalistiske tenkemåte som reduserer mennesket til egosentriske lykkejegere. Den danske barnepsykiater Zlotnik⁹ advarer mot det han kaller vår moderne livsstil. "Vår moderne livsstil er skadelig for barn", sier han, "det skjer en teppebombing fra moderne medier som barn ikke kan forsvare seg mot". "Påvirkning fra TV, reklame og andre medier strømmes ubearbeidet inn i barna og skaper angst; skaper urolige, ukonsentrerte, utagerende og ulykkelige barn", sier Zlotnik. Denne virkeligheten er det skolen enten må tilpasse seg eller føre kamp for å forandre. Er Reform 2006 et svar på samfunnets krav eller gir den svar på barns og unges rettigheter?

Er Reformen et svar på barn og unges rett til å være barn og unge? Eller er det slik at skolen vil være et verdispeil av samfunnets krefter; konkurranse, karrierejag, individualisme, den sterkeste rett, eller skal skolen selv påvirke

⁹ Referert til i: Eidsvåg, 2000

utviklingen med verdier som fellesskap og individualitet, kreativitet til forskjell fra uniformering, solidaritet til forskjell fra egosentrisitet? (foredragsholder)

Det som teller er det som kan telles

Samfunnet spør etter kunnskaper og ferdigheter, facts som kan måles og som kan gi elevene et kvalitetsstempel. Nasjonale prøver og karakterer skal skille flinke elever fra middels flinke og svake, tester og testing skal kvalitetssikre norsk skole i forhold til europeiske land det er naturlig å sammenlikne med.¹⁰ Samfunnet inkluderer skolen i et verdifellesskap som premierer elever etter "flinkhet" i et smalt repertoar av *basisfag*. Reformen implementerer et verdisyn og menneskesyn som premierer akademikerflinke elever, premierer konkurranse, premierer testbare kunnskaper; *det som teller er det som kan telles*.¹¹ Pedagogen Eidsvåg sier at utdanningssamfunnet har blitt et nådeløst samfunn for de mange som ikke lykkes. Tydeligere og tydeligere blir skolen en egen markedsavdeling som vil forberede på markedsøkonomiens krefter, forberede på et globalisert konkurransesamfunn som blir de sterkeste domene, sier Eidsvåg. Skolen spør tydeligst etter testbare kunnskaper og spør mindre etter menneskelige verdier som hører til *livskvalitet* (Eidsvåg 2000).

Valg for en global framtid – gir skolen tid og rom?

Unge menneskers problemer i dag skyldes mediesamfunnet vi er en del av og som vektlegger verdier som karriere, penger, makt, utseende. Det er ikke lett å vokse opp og skulle bli en del av alt dette. Det er et kaos av muligheter, og de unge får høre at det er bare å velge. Velge hva? Krav om effektivitet er vår tids største trussel. Mange faller av lasset og føler seg utenfor.

Slik karakteriseres vår virkelighet i en stor avis nylig.¹² Jeg tror at barns og unges skolevirkelighet ligner på virkeligheten utenfor skolen. Reform 2006 gir inntrykk av å representere mulighetenes skole; felles kunnskaper, verdifulle kunnskaper, tilpasset opplæring, læringsmiljø, samarbeid, engasjement, utfordringer, stimulere elevenes nysgjerrighet, appellere til individuelle anlegg og ferdigheter, oppfordre til kritisk tenking og stimulere til bevisste verdivalg.

¹⁰ Utdanningsministeren i *GD* 28.03.2006 og Utdanningsdirektoratet i *Dagbladet*, 08.05.2006 om nasjonale vurderingskriterier. Om nasjonale tester, se Nilsen 2005 A and 2005 B, 2004 A, 2004 B, 2004 C

¹¹ Etterutdanningsleder for lærere i en stor skoleregion i Norge bekrefter dette i samtale med meg 30.06. 2006.

¹² Debattinnlegg i *Dagbladet*, 26. 06.2006.

Jeg tror likevel ikke at den reelle skolen gir elevene *tid* til nok egenutvikling, refleksjon og verdivalg som styrker deres identitet *som* genuine individ. For trass i at skolen er en kulturinstitusjon som tallmessig domineres av barn, er den samme institusjonen styrt av voksne som representerer globale krefter som spør etter målbare kunnskaper og ferdigheter, kunnskaper og ferdigheter som gjør en nasjon i stand til å konkurrere om økonomiske verdier, om målbare resultater, om reklame, om å ”være best” av alle, og ”best” i alt. Det som teller er det som kan telles. Kvaliteter som altruisme, trivsel, fellesskapsfølelse, læringsmiljø, sosiale relasjoner, elev - lærersamarbeid, samhold, globalt engasjement kan ikke måles og får ikke tydelig nok plass i skolen, og fokuseres ikke tydelig nok i mediene. Engasjement, og spesielt *globalt engasjement* er vår tids utfordring. I et TV-innslag 15. mars i år sier en elev i skolens 10.klasse at ”likegyldighet er den største trusselen vi står overfor i dag i verden”. Eleven nevner engasjement knyttet til miljøtrussel, den globale fattigdomsproblematikken, krigstrusler, og lignende. Eidsvåg minner om at barn som vokser opp i dag tilhører den første globale generasjonen, og spør etter svaret på den utfordringen.¹³ ”Vil egeninteressen føre til at vi mister fellesskapsverdiene av syne”, spør han, ”vil stadig mer opphoping av privat rikdom gjøre oss ufølsomme for andres nød?” (2000).

ET FAST PUNKT – har vi det?

Jeg vil repetere eleven som snakker om den ”gode” skolen, og sier at det viktigste er at ”elevenes meninger blir hørt og tatt på alvor”. Hvilke meninger og hvilket alvor er det elevene spør etter? Hva om elevene selv fikk gjøre mer synlig *sine* valg? For skolen følger ikke naturlover, men utvikler seg i forhold til *valg*. *Hva* skal en velge, og *Hvem* skal velge? Elevene vil bli sett og hørt, elever vil engasjere seg og velge bort likegyldighet, vi leser i avisa *GD*, 29.06 2006 om unge mennesker i organisasjonen Røde Kors som søker etter ”nestekjærlig ungdom” som vil arbeide for å motvirke fremmedfrykt og rasisme – globalt engasjement

Eidsvåg snakker om barnas *framtidssberedskap*, og sier at skolen i vårt århundre må gi svar på to spørsmål, (i) *hva er vårt felles beste*, og (ii) *hvordan øve oss i å leve med forskjeller?* (co-existence or no existence, etter Piet Hein). Selvsagt skal skolen markedsføre fagkunnskaper, men ikke *bare*. Skolen skal først og fremst markedsføre personlig initiativ og individualitet til forskjell for uniformering, skolen skal markedsføre handling som motvekt til likegyldighet,

¹³ Jf. ”Det globale klasserommet.” I: Eidsvåg, 2000: *LÆREREN*

elever skal være initiativtakere mer enn passive konsumenter – *ta individet tilbake*, slik Irshad Manji sier det.¹⁴

¹⁴ Jf.Lillemyr, O. F. 2003: "Kunnskapsstatus Reform 97 – med vekt på tidsrommet 1985-1999." Synteserapport

DOKUMENTGRUNNLAG

Forfattere

Eidsvåg, I. 2000: *LÆREREN. Betragtninger om kjærlighetens gjerninger*. Cappelen.Oslo.

Haug, P. 2003:The evaluation of Reform 97: key findings. Research report.

Lillemyr, O. F. 2003: "Kunnskapsstatus reform 97- med vekt på tidsrommet 1985-1999."
Synteserapport.

KULTUR FOR LÆRING. Utdrag fra St.meld. nr. 30 (2003-2004).Utdannings- og Forsknings-
departementet. Også i engelsk versjon ("White Paper")

KUNNSKAPSLØFTET. – reforma i grunnskulen og den vidaregåande opplæringa.
Utdannings- og Forskningsdepartementet.

Nilsen, H. 2004A: "Språkforsker ut mot Clemet". *Rana Blad*, 31.01. og:
"Nasjonale prøver- uniformering eller mangfold?", *Rana Blad*, 20.03.

Nilsen, H. 2004B: "Clemet-skolen skaper tapere." *VG*. 16.03.

Nilsen, H. 2004C: "Skeptisk til elevtestene." *Avisa Nordland*. 10.12.

Nilsen, H. 2004D: "Forsker frykter testhysteri." *Helgelands Blad*, 13.-14.12

Nilsen, H. 2005A: "Hva sa de? Lærere og elever om de nasjonale prøvene,..." I: Monsen, L.
(red.): *Nasjonale prøver – veivalg og utviklingsmuligheter*. Konferanserapport.
Lillehammer, 8.-9.februar.

Nilsen. H. 2005B: "Szkola norweska dnia dzisiejszego. Krytyczne spojrzenie na testowanie
umiejetnosci rozumienia tekstu." In: *Edukacja informacyjna*. (pod redakcja): Wenty,
K & Perzyckiej. Szczecin.

Norberg, P. F. -1998: *Bedre norskopplæring. Rapport*. Norsk Voksenpedagogisk
forskningsinstitutt. Trondheim.

Aviser

Aftenposten, Oslo, 01.04-2006; 29.06-2006.

Avisa NORDLAND, Bodø 10.12 - 2004

Dagbladet, Oslo, 08.05-2006; 03.06-2006; 07.06-2006; 19.06-2006; 26.06-2006.

GD (Gudbrandsdølen/Dagningen), Lillehammer, 02.02-2006; 11.03-2006; 15.03-2006;
28.03-2006; 10.06-2006; 19.06-2006; 29.06-2006; 30.06-2006.

Helgelands Blad, Mosjøen,13-14.12.2004

Ny Tid, Oslo, Ukeavis, no. 24, 23.-29.06-2006

Rana Blad, Mo i Rana, 31.01.2004; 20.03.2004

VG, Oslo, 16.03.2004

Radio/TV: 15.03.2006

Samtaler:

Berntsen, K. konsulent (in-service teacher training)
Granum, O. adjunkt, grunnskole.

Nett-adresser:

RIKSREVISJONEN (Evalueringsrapport):

http://www.riksrevisjonen.no/Aktuelt/Pressemeldinger/Pressemelding_Dok_3_10_2005_2006.htm (pressemelding også i engelsk)

www.kunnskapsloftet.no (norsk og engelsk)

www.skolenettet.no

www.utdanningsdirektoratet.no (norsk og engelsk)

Fredrikke – Organ for FoU-publikasjoner – Høgskolen i Nesna

Fredrikke er en skriftserie for mindre omfangsrige rapporter, artikler o.a som produseres blant personalet ved Høgskolen i Nesna. Skriftserien er også åpen for arbeider fra høgskolens øvingslærere og studenter.

Hovedmålet for skriftserien er ekstern publisering av Høgskolen i Nesnas FoU-virksomhet. Høgskolen har ikke redaksjonelt ansvar for det faglige innholdet.

Redaksjon

Hovedbibliotekar

Trykk

Høgskolen i Nesna

Omslag

Grafisk design: Agnieszka B. Jarvoll

Trykk: Offset Nord, Bodø

Opplag

Etter behov

Adresse

Høgskolen i Nesna

8701 NESNA

Tlf.: 75 05 78 00 (sentralbord)

Fax: 75 05 79 00

E-postmottak: ninfo@hinesna.no

Oversikt utgivelser Fredrikke

Hefter kan bestilles hos Høgskolen i Nesna, 8700 Nesna, telefon 75 05 78 00

Nr.	Tittel/forfatter/utgitt	Pris
<u>2007/2</u>	Holocaust : rapport fra et dramaforløp med utgangspunkt i Joshua Sobols' skuespill "Ghetto" / Tor Helge Allen	200,-
<u>2007/1</u>	Curriculumtenkning innen TIMSS : metodeutvikling	120,-
<u>2006/11</u>	Forskjellighet og likeverdighet : en dekonstruktiv lesning av kunnskap og utdanning i den fådelt skolen / Anita Berg-Olsen	50,-
<u>2006/10</u>	Små skoler i små samfunn : å studere utdanning og læring i kontekst / Anita Berg-Olsen	50,-
<u>2006/9</u>	Bruk av Moodle som læringssystem og et sosialt samspill mellom studenter / Tom Erik Nordfonn Holteng og Laila Matberg	40,-
<u>2006/8</u>	Veiledning av nyutdannede lærere på Helgeland : nyutdannede lærere – halvfabrikata eller ferdigvare? / Knut Knutsen	100,-
<u>2006/7</u>	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 26.-27.januar 2006 / Knut Berntsen (red.)	60,-
<u>2006/6</u>	Psykologisk subdeprivasjon hos barn i tidlige leveår og konsekvenser for den semantiske og fonologiske språkutviklingen / Oddbjørn Knutsen	50,-
<u>2006/5</u>	Phonetics : A Practical Course (cd-rom) / Patrick Murphy	100,-
<u>2006/4</u>	Barn og unges digitale hverdag : lærere og lærerstudenter diskuterer overgrepssproblematikk i digitale medier / Per Arne Godejord (red.)	250,-
<u>2006/3</u>	News og BitTorrent som verktøy for formidling av overgrepssmateriale : studentrapporter fra Prosjekt Gå inn i din tid, 1.år bachelor informatikk, HiNe / Per Arne Godejord (red.)	40,-
<u>2006/2</u>	Learning Management System og foreleserens opplevelse av jobbytelse / Laila Johansen Matberg og Tom Erik Nordfonn Holteng	50,-
<u>2006/1</u>	Samspillet betydning for den semantiske og fonologiske språkutviklingen i tidlige leveår / Oddbjørn Knutsen	70,-
<u>2005/11</u>	IKT-basert norskundervisning i utlandet / Ove Bergersen (red.)	85,-
<u>2005/10</u>	Drama Nettverk : rapport fra samling på Nesna 20. – 23. oktober 2004 / Anne Meek m.fl. (red.)	95,-
<u>2005/9</u>	Slik vi ser det : hva synes studenter om sin egen IKT-kompetanse etter avsluttet allmennlærerutdanning? / Laila J. Matberg og Per Arne Godejord (red.)	35,-
<u>2005/8</u>	Praksiskvalitet i allmennlærerutdanningen : en studie av adopsjonspraksis ved Høgskolen i Nesna / Kåre Johnsen	90,-
<u>2005/7</u>	Argumenter for og erfaringer med fysisk aktivitet i skolen hver dag : en analyse av et utvalg relevant litteratur og prosjekter i og utenfor Nordland / Vidar Hammer Brattli og Kolbjørn Hansen	55,-
<u>2005/6</u>	Praksisorientert lærerutdanning : presentasjon og evaluering av Dalu 2003 (rapport 1 og 2) / Hallstein Hegerholm	145,-
<u>2005/5</u>	Kjønnsrelatert mobbing i skolen : utfordringer for lærerprofesjonen / Arna Meisfjord	30,-
<u>2005/4</u>	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet (2.utg) / Patrick Murphy	45,-
<u>2005/3</u>	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 27.-28.januar 2005 / Knut Berntsen (red.)	60,-
<u>2005/2</u>	Norsk som minoritetsspråk – i historisk- og læringsperspektiv / Harald Nilsen (red.)	75,-

<u>2005/1</u>	Mobbing i skolen : årsaker, forekomst og tiltak / Oddbjørn Knutsen	55,-
<u>2004/13</u>	IKT skaper både variasjon og læring / Per Arne Godejord	30,-
<u>2004/12</u>	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet / Patrick Murphy	45,-
<u>2004/11</u>	www.fruktkurven.no : systemering och utveckling av ett webbaserat abonnemang system / Peter Östbergh	90,-
<u>2004/10</u>	Utvikling av studentenes reflekterte og praksisrelaterte læring / Elsa Løfsnæs	90,-
<u>2004/9</u>	Utvärdering av IT och lärkulturer : ett samarbetsprojekt mellan Umeå Universitet och Høgskolen i Nesna / Peter Östbergh, Laila Johansen og Peter Bergström	85,-
<u>2004/8</u>	Med sparsomme midler og uklare odds : oppfølgingstilbud for nyutdanna lærere / Harald Nilsen og Knut Knutsen	100,-
<u>2004/7</u>	Prosessen bak det å ta i bruk mappe som pedagogikk og vurderingsform / Tom Erik N. Holteng og Hallstein Hegerholm	60,-
<u>2004/6</u>	Utdanning og forskning innenfor samiske miljø på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjelldal 22. – 23.januar 2004 / Knut Berntsen (red.)	70,-
<u>2004/5</u>	Behov for kompetanseheving innenfor reiselivsnæringa på Helgeland / Knut Berntsen og Ole Johan Ulriksen	35,-
<u>2004/4</u>	Evaluering av databasert undervisning av 3Bi ved Sandnessjøen videregående skole / Johannes Tveita	20,-
<u>2004/3</u>	Skolens verdigrunnlag i et rawlsiansk perspektiv / Ole Henrik Borchgrevink Hansen	25,-
<u>2004/2</u>	Multiplikasjon i småskole og på mellomtrinnet / Bente Solbakken (red.)	45,-
<u>2004/1</u>	Humanistisk eklektisme i spesialpedagogisk rådgivning / Oddbjørn Knutsen	45,-
<u>2003/9</u>	RedBull NonStop 2002 : utveckling av et web-baserat resultatrapporteringsystem för en 24 timmars mountainbike tävling / Peter Östbergh	50,-
<u>2003/8</u>	"Kan du tenke deg å jobbe for Høgskolen i Bodø" : om Høgskolen i Nesnas etablering av informatikkutdanning i Mo i Rana / Geir Borkvik	25,-
<u>2003/7</u>	Lærerutdannere i praksisfeltet : hospitering i barnehage og grunnskole / Oddbjørn Knutsen (red.)	55,-
<u>2003/6</u>	Teori og praksis i lærerutdanning / Hallstein Hegerholm	50,-
<u>2003/5</u>	Nye perspektiver på undervisning og læring : nødvendige forskende aksjoner med mål om bidrag av utvidet innhold i lærerutdanningen / Jan Birger Johansen	30,-
<u>2003/4</u>	"Se tennene!" : barnetegning – en skatt og et slags spor / Nina Scott Frisch	35,-
<u>2003/3</u>	Responsgrupper : en studie av elevrespons og gruppekultur - norsk i 10.klasse våren 2003 Korgen sentralskole / Harald Nilsen	80,-
<u>2003/2</u>	Informasjonskompetanse i dokumentasjonsvitenskapelig perspektiv / Ingvill Dahl	40,-
<u>2003/1</u>	"Det handler om å lykkes i å omgås andre" : evalueringsrapport fra et utviklingsprosjekt om atferdsvansker, pedagogisk ledelse og sosial kompetanse i barnehager og skoler i Rana, Hemnes og Nesna kommuner i perioden 1999-2002 / Per Amundsen	80,-
<u>2002/1</u>	Augustins rolle i Albert Camus' Pesten / Ole Henrik Hansen	35,-

<u>2001/6</u>	Etniske minoritetsrettigheter og det liberale nøytralitetsidealet / Ole Henrik Hansen	35,-
<u>2001/4</u>	Evaluering av prosjekt "Skolen som grendesentrum" / Anita Berg-Olsen og Oddbjørn Knutsen	70,-
<u>2001/3</u>	Fra Akropolis til Epidaurus / Tor-Helge Allern	40,-
<u>2001/2</u>	Hvordan organisere læreprosessen i høyere utdanning? / Erik Bratland	45,-
<u>2001/1</u>	Mjøss-utvalget og Høgskolen i Nesna : perspektiver og strategiske veivalg / Erik Bratland	30,-
<u>2000/11</u>	Implementering av LU98 / Knut Knutsen	120,-
<u>2000/9</u>	Moralsk ansvar, usikkerhet og fremtidige generasjoner / Kristian Skagen Ekeli	40,-
<u>2000/8</u>	Er dagens utdanningsforskning basert på behavioristisk tenkning? : drøfting av TIMSS' læreplanmodell fra et matematikdidaktisk synspunkt / Eli Haug	90,-
<u>2000/7</u>	Sosiale bevegelser og modernisering : den kommunikative utfordring / Erik Bratland	50,-
<u>2000/6</u>	Fådeltskolen - "Mål og Mé" / Erling Gården og Gude Mathisen	60,-
<u>2000/4</u>	Bidrar media til en ironisk pseudo-offentlighet eller til en revitalisering av offentligheten? / Erik Bratland	40,-
<u>2000/3</u>	FoU-virksomheten ved Høgskolen i Nesna : årsmelding 1998 / Hanne Davidsen, Tor Dybo og Tom Klepaker	35,-
<u>2000/2</u>	Maleren Hans Johan Fredrik Berg / Ann Falahat og Svein Laumann	150,-
<u>2000/1</u>	TIMSS-undersøkelsen i et likestillingsperspektiv : refleksjoner rundt dagens utdanningssektor og visjoner om fremtiden / Eli Haug.	30,-
<u>1999/2</u>	Kjønn og interesse for IT i videregående skole / Geir Borkvik og Bjørn Holstad	20,-
<u>1999/1</u>	Fortellingens mange muligheter : fortellingsdidaktikk med analyseeksempel / Inga Marie Haddal Holten og Helge Ridderstrøm.	70,-